

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona. Negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes példány ára 20 fillér. —</p>	<p>Felelős szerkesztő: BÁRVÁRTH GYULA.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Igmándy-utca 60 szám. Kéziratot vissza nem adunk. — Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —</p>
---	---	---

A mindennapi kenyér.

Irta: Dr. Hossay Lajos.
műegyetemi tanár, m. kir. udvari tanácsos.

Ha számot vetünk azzal, hogy a jobban táplált szervezet a betegségekkel szemben ellenállóbb, hogy a jó táplálkozás a ruházat fogyatékos voltát, a külső hőmérséklet csökkenését bizonyos határig ellensúlyozza, és fölvetjük azt a kérdést, hogy hazánk milliói vajjon elég jól táplálkozhatnak-e? Kénytelenek vagyunk a leghatározottabb nemmel felelni. És e tekintetben ne gondoljuk, hogy csak az ország szélein, a hegyes vidékek lakói táplálkoznak gyarlón; élelmezés dolgában méltán panaszkodhatnak a nagyobb társadalmi középpontok is.

Tizenöt év óta figyelem meg élelmi szereink árhullámozását. Ma általában többel, mint 50 százalékkal élünk drágábban, mint csak 15 évvel ezelőtt is. Vajjon hányan vannak olyanok, akik keresetükből élve, forgalmukat ezen idő alatt 50 százalékkal tokozhatták? Azt hiszem nagyon kevesen; pedig az igazság azt követelné, hogy az élelmiszerek árai az ország lakós-

ságának ne csak egyes, hanem az összes osztályainak érdeke szerint alakuljanak. Sok, függőben levő társadalmi feladataink között nem legutolsó az, hogy az okszerű táplálkozás lehetőségét biztosítsuk s meggyőződésem, hogy már nemsokára számosan lesznek, a kik vagy velünk, vagy mellettünk erős mozgalmat fejtenek ki, hogy a közéletmezés súlyos terhei elviselhetőbbekké váljanak.

Vigyáznunk kell, az élelmezés gyarlósága már régen meg van nálunk is. Nem a mi feladatunk nyomozni, hogy e bajnak oka a termelőn, a közvetítő kereskedelmen vagy az elárusítón fordul-e meg. Annyit azonban mi is kijelenthetünk, hogy mind az államhatalomnak, mind a közigazgatási hatóságoknak behatósabban kellene az élelmezés ügyével foglalkozniok, mint a hogy ma foglalkoznak. A jog természetes következménye annak, hogy a hatóságok illetőleg az államhatalom egészségünk fölött is, örködni tartoznak; de kötelességük is, mert olyan terheket rónak ránk, amelyeket testileg gyöngye csenevész állapotban teljesíteni lehetetlen.

Nehéz belátni hogy azokat, akiket

illet az élelmiszerekkel való ellátásra ügyelni, mi akadályozza a sikerebb ellenőrzésben, s ha a baj okát nem a tisztességes polgári haszonra, hanem a tulságos nyereszkesedésre való hajlandóságban ismerik fel, miért nem törekednek azt a hajlandóságot mérésékelni? Tekintve? hogy a termelők váltik hangoztatják, hogy ők terményeiket semmivel sem adják drágábban, mint eddig adták, némelyek a-ban vélik felismerni a baj okát, hogy az élelmi szerek kivitele a hazai fogyasztók rovására fokozódott. Legyen, hogy így van, de ez nem elégséges ok arra, hogy itthon szükségét lássunk. Hiszen mikor két évvel ezelőtt a rossz időjárás következtében takarmányhiány állott be, megjelent a takarmány kivitelének tilalma. Nem hisszük, hogy az állatok élelmezése hathatósabb támogatásra érdemes, mint az embereké.

Különben intézkedéseinkben könnyű fomákságokkal találkozni. A gyógyszer árának szabályozása közérdek, mely ellen a gyógyszerészeknek véteni nem szabad, nem sokkal általánosabb érdek volna-e az élelmicikkek árát is okkal móddal szabályozni?

Megengedem, hogy a felvettem

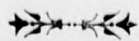
Szerelmemért . . .

Szerelmemért szerelmet úgy sem adhatsz:
Egy régi láng szivedben most is ég;
Egy régi lánc örökre lebilincsel
S halvány fellobanásod döröcség!

Oh, mondd, hiába töled hmit reméljek?
S te is hiába mit gyötröd magad? . . .
Elég, ha egyszer szép szemedbe néztem
S számomra abból röpke üdv fakadt!

. . . Az éjbe, honnan jöttem, — visszatérek
Hogy senki meg ne lássa sebemet! . . .
Elég, ha egyszer szép szemedbe néztem
S szemembe egyszer nézett szép szemed!

Király Gizy.

A Balaton.

Egy fölötté érdekes és épp anynyira értékes kis irodalmi mű jelent meg a kaposvári könyvpiacon Kardos Ignác és Simalya V. Ferenc kiadásában. A csinos kiállítású könyv, amely a balatoni szövetség támogatásával, Övári Ferenc dr. országgy. képviselő, mint a balatoni szövetség alelnöke, Lóczy Lajos dr. egyetemi tanár, a magyar földrajzi társaság Balaton-bizottságának elnöke, Rákosi Jenő főrendiházi tag, lapszerkesztő, Szaploneczay Manó dr. kir. tanácsos, Somogyvármegye tiszti főorvosa, Pete Márton dr. ügyvéd és Vajthó Jenő tanár közreműködése mellett jelent meg, valóban hűzaggóltó mű a magyar balneografiában, mert ami legszebb, legékesebb, de sajnos eddig még mindig nem eléggé fölkarolt magyar tengerünkéről, a Balatonról szól.

Ezuttal nem az a szándékunk, hogy

részletes kritikát írjunk e gyönyörű könyvről. Most csupán két kis szép részletet közlünk a műből:

Előszó.

Irta: Pete Márton dr.

Kincsföldérető munka, im' fogadd széreny tollamból üdvözettedet!

Bár énnekem a kies rónaság aranykálással rengő térei nem kedvesebbek, mint a mostoha kietlenföldü, néma pusztaság: ha mindakettő mégis honi föld; ám, hogyha látom a nagy Balaton csillogó vizét, — játszva ezernyi szint és változó képét tükrözve a mindig más égnek, — a lelkem büszke lobogásra gyúl és hátatellen ég felé emel: köszönni, hogy ez a darab tenger éppen nekünk és éppen itt jutott.

Kincs, mely kamatját bőven ontja szét, de önmagát ő nem fogyasztja el. Áldás, amely

Pontos kiszálgálás!

HEISLER FERENCZ és Társa divatáruház és Angol szabóság **SZIGETVÁR.**

Előre haladott idény miatt a raktáron levő összes nyári szövetek, mosó-áru, divat Zefirek, batisztok, Blous kelmék mélyen leszálított árban ugyszintben maradékok félárban.

És a raktáron levő összes napernyők bevásárlási áron alul adatnak el.

— Csipke függöny és ágyterítőkben nagy választék. —

Szabott árai!

állapotok élelmezésünkben, a társadalom nagyon bonyolult feladatink rendezésével kapcsolatosak; azonban éppen azért, mert ismerjük ezen állapotváltoztatásoknak szükségessége mellett, nehézségeit is, a legkomolyabban és a legsürgősebben kell intézkedni, hogy a jó és olcsó élelmezést legalább emberi turfang ne akadályozza. Mert kétségtelen, hogy többször okoz bajt az, hogy egyes érdekcsoportok szembe helyezkednek a közérdekkel, mint az, hogy a természet bánik velünk mostohán. Még világosabban szólva: a népjogok követelésének jelszavával egy új osztályzsarnokság fejlődött ki, mely következményeiben rosszabb, mint volt a kiváltságosak hatalmának túltengése.

Következtetésünk pedig ez: Elevenebb mozgalmat kell kifejteni abban az irányban, hogy az államhatalom, közhatóságok olyan törvényeket, intézkedéseket létesítsenek, amelyek a jól táplálkozhatóság akadályait a legnagyobb mértékben csökkentik.

Tanitógyűlés nálunk.

A szigetvári espereskerület tanítóköre, Erdélyi János lakócsai plébános, kerületi esperes elnöke alatt érdekes ülést tartott Szigetváron. A gyűlésen tárgyalták azokat a tételket, amelyeket az orsz. kat. közoktatásügyi tanács kitűzött.

Bodonyi Nándor sellyei tanító az egyház és iskola viszonyairól, Szucsics Kálmán bogdásai tanító a tanítóképzésről, Kruck Paula drávaszentmártoni tanító a nevelésről és Lasányi János tótujfalui tanító a népiskolák belső életéről és a gazdasági irányú ismétlődő iskolákról tartottak előadást.

Ezután a régi esperesi kör magát föl-oszlottnak jelentette ki s az új pécsogyház-

megyei róm. kat. tanítóegyesület alapszabályai értelmében újja alakult, kimondta egyúttal, hogy tagjai a nevezett egyesületbe kivétel nélkül belépnek. Nyomban meg is választották tisztviselőiket. Elnök lett: Bodonyi Nándor, alelnök: Szucsics Kálmán jegyző: Lasányi János, pénztáros: Kruck Paula számvizsgálók lettek: Fehérváry Ferenc Miller Mária és Hiller Gyula. A tanítói kör nyomban kisorsolta magát, úgy hogy tagjai 5 éves ciklusra a közgyűlésen való megválasztásra már most föl vannak osztva. Jelölések történtek az egyesületi központi tisztviselőinek személyeire nézve is.

A szigetvári tanító-kör az első az egész pécsi egyházmegyében, mely úgy az alapszabályokat, valamint az összes egyházmegyei főtanfolygatói utasításokat a legszigorubb pontossággal végrehajtotta.

H I R E K.

— **Törvény szentesítés.** A népiskolai törvényjavaslatokat, illetve az állami és felekezeti tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot, ő felsége a király végre szentesítette. Az így jogerőssé vált törvényt a hivatalos lap tette közzé.

— **Adminisztrátor.** A pécsi püspök az új városi plébánia adminisztrátorává Mosgai Sándor szekszárdi-belvárosi s. lelkészt, földinket nevezte ki.

— **Ipariskolai szakfelügyelő látogatása.** Fejér Gyula budapesti felsőipariskolai tanárt a miniszter Somogy és Zala vármegye területére három évi időtartalommal az ipariskolák felügyelőjévé nevezte ki. — Fejér felügyelő folyó hó 9-én a szigetvári közs. ipariskolát is behatóan megvizsgálta, a látottak és tapasztaltak fölött elismerő köszönetét fejezte ki a tantestületnek. — A város nevezetességeinek megtekintése után a déli vonattal Kaposvárra utazott.

— **A szabadgondolkodók első országos kongresszusa Pécselt** folyó hó 29-én és 30-án lesz. A kongresszuson igen érdekes előadások és vita ülések lesznek.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Szalay József helybeli köztisztviselőt álló kereskedőt és családját. Ugyanis fia ifj. Szalay József m. kir. adótiszt f. hó 12-én reggel 4 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. A korán elhalt 26 éves ifju temetése óriási részvét mellett f. hó 13-án d. u. 5 órakor ment végbe. A halottaskocsit az élővirág koszorúk özöne borította, köztük igen szép volt az a koszorú, melyet barátai helyeztek a koporsóra. — A korán sirbaszállott derék fiatal ember elhunyt általános részvételt keltett, kit a családon kívül özvegye és kis Ilonka leánykaja meg a rokonság gyászolnak. Nyugodjék békében. A mélyen szomorodott családnak pedig adjon vigaszt a Mindenható!

— **Kocsi a robogó vonat előtt.** A múlt szombaton délután a vasuti állomáson állott a csakadiai intéző egyes fogata mely Borbás József kocsis őrzetere volt bízva. Azonban a gondatlan kocsis ott hagyta a fogatot és távolabb több társaival kedélyesen diskurált. Egyszerre csak berobogott a vonat, a ló megijedt és a kocsit a vonat elé a sinekre húzta. Szerencsére a mozdonyvezetőnek még idejében sikerült a gépet megállítani, így tehát egyéb baj nem történt, mint hogy a vonat előbb állott meg. A kocsist a rendőrség feljelentette.

— **Mennyi jószág van megyénkben?** A vármegye területén a haszonállatok összeírását befejezték, amelynek eredménye a következő: Az idei év elején volt 183410 szarvasmarha (tavaly 179186), 64302 ló (tavaly 62417), 536 szamár (tavaly 527), 7 öszvér (tavaly 8), 261903 sertés (tavaly 247007), 278197 juh (tavaly 270467), 106 kecske (tavaly 73). Az összeírásnál tapasztalható szaporodás nem az állatlétszám szaporodásának, hanem a tavalyinál pontosabb összeírásnak tudható be.

a köznek létezik ingyen kínálva szerte javait.

S a szemnek is, ó, mily sokat kínál. Láttam ezerszer, ámde soha olyannak, mint már egyszer azelőtt. Nyugodt vizén most ezüstösen reszket a fény és az egész vizet mintha ragyogó szárnyu pillangók miriádjai tartanak ellepve. Majd jő egy keskeny világoszöld vonal s beletelepszik a tó közepébe, folyton terjedve a hosszvonal felé. És ekkor fölszáll az ezüstös lepkeraj: marad a zöld sáv a szürke víz közepén; a szélein kezd barnulni a sáv és sötét övével veszi körül a zöldet. A barnán túl meg ismét aranyban játszóan fodrozik a hab. A szélen pedig valami megnevezhetetlen, leginkább sötét kéknék mondható karéj. És ez a leggyönyörűbb tükör, amelybe némán tekint bele a széles taraju sötét Badacsony, és ő s Szigligetnek árnya szélesen rajzolódik le a víz színén.

Odább Tihanynak köves oldala s a kettőtornyu templom tükrözik a mozdulatlan, nyugovó vizen.

Ha aztán a víz mozogni kezd, akkor sem leírni, sem — azt hiszem — lefösteni azt a képet, — jobban képsorozatot, nem lehet amit minden pillanatban változóan a nagy Balaton elénk mutat.

S mikor viharzik: féktelen dühét csodálva, félve nézheti csupán a fenségeset tagadó elme is. Zugása olyan, mint a tengeré; a szél ha szántja óriás vizét: ölekre hánnya bösz hullámaival s fodrozva zug a parti zátonyig.

Ilyen a víz. S a környék, az mesés. Köröskörül a szikkadt partokat ma már a villák ezrei lepik, hiva, kínálva mindazt a gyönyört, mit testnek, szívnek e szép táj és vize bősséggel adni képes.

Lépjén csak be a kétkező idegen hullám veréskor hajjai közé, érezze azt a bársónyos talajt, mely simogatva vonja befelé — és tudni fogja, hogy e szép vizet áldásul adta az örök nagy Ur; azért az ember lása meg e kincs valódi nagy értékét és vegye ki abból részét, mit neki kínálva ad a széles Balaton.

Miénk a bűn, hogy eddig csak azok ismerhették ez áldásos tavat, kiket vagy a szálló hír császava, vagy véletlenség hozott el ide.

A munka, íme, uttörő s hiszem: eredményes uttörő leszen, ha elviszi a Balaton híret a nagy világba és a nagy világ megért belőle — bár csak annyit is — hogy büszkeségünk érte nem hiu, úgy mérhetetlen hasznot tön s ezért hálánk iránta méltó, köteles.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvószert fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógsóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, a kik a közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literes l valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét leírásának ismertető füzeté ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél és légsőhuruttól szabadulni akarunk forrást, ha a vesébajt gyógyítani akarjuk. forrást, ha (tvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borvíz

Főraktár: Ocsodál Gusztáv urnál Szigetváron.

— **Iskolai évvizsgák.** Az áll. elemi *népiskolánál* a vizsgák sorrendje: f. hó 20-án I-II fiú és leány oszt. 21-én III-IV fiú és leány oszt. 22-én V-VI vegyes oszt. 23-án Záróvizsga, jutalmak és értesítők kiosztása. — **A közs. ipar iskolánál** a vizsgák f. hó 16-án d. u. 2 órakor veszik kezdetüket.

— **Lólopás.** Egy szép reggelre virradóra szomoruan tapasztalta *Hodóli József* bécsi polgár, hogy istállójából pejlovát ellopták. A gyanu kóbor cigányokra irányul, kiket nyomznak a csendőrök.

— **Megszurta a férjét.** Az istvándi vásárra akart menni a mult szombaton reggel *Varga Pál* kastélyosdombói lakos, hogy ott magának egy pár csizmát vegyen. — Azonban, mint rendesen, most is belé szólt az asszony a dologba és azt mondta az urának, hogy már bizony nem mén kend a vásárra és nem vesz kend csizmát, mert kell a pénz másra. Természetesen ezután szó-szó ért, majd teitlegességre került a dolog. A férj haragjában párszor megütötte és megrugdosta nejét, ki éppen egy nagy késsel csalánt vágott a baromfiaknak. A megrugdostott asszony figyelmeztette férjét, hogy többé meg ne bántsa, mert belé szurja a kést. Erre ismét egy rugás lön a felelet — s abban a pillanatban az asszony markolatig döfte a kést férje mellébe, ki vértől elboritva összerogyott. — Életben maradásához van remény.

— **Tanító-választás.** A mozsgói községi elemi iskolához *Jozipovics Istvánt* rendes tanítónak megválasztották.

— **Vásári forgalom.** Az Antal-napi országos vásárunkra hétfőn felhajtottak 864 szarvasmarhát és 1338 lovat, összesen 2202. Eladott szarvasmarha 535 és 484 ló összesen 1019 drb. jószág. Megjegyezzük, hogy e napon a közeli B. Szt.-Lőrincen és Mágocson is volt vásár, mi által a forgalom csökkent. A kirakódó vásár bizony gyérnek mondható.

— **A kath. legény egyesület nyári mulatsága.** Miután az egyesületnek ezelőtt két héttel tervezett színelőadással egybekötött nyári mulatságát elmosta az eső, tehát a mult vasárnap tartották meg azt a Kátai-féle vasuti vendéglő kerthelyiségében. — A lámpiónokkal fényesen kivilágított árnyas kertben este 1/2 9 órakor kezdődött a nyitott színpadon az előadás „Kisfaludy“ „Pártütők“ című vígjátékát adták meglehetősen sikerrel. — Az előadás szép számú közönség előtt foly le. Később táncz volt s a mulatság a hajnali órákig tartott. A szindarabot *Tóth Lajos* káplán rendezte ügyesen.

— **A fogház lakói.** A kaposvári kir. ügyészség fogházában az elmúlt hónapban volt 127 fogoly; 96 férfi és 31 nő.

— **Csaló szigetvári cigányasszony Sárközi** Antalné helybeli cigányasszony hosszú időn át nagyszabású csalásokat üzött Pécsen, de sikerült neki a rendőrség kezéből kisziklani. Egyideig el is kerülte Pécs városát, de balsorsa tegnapelőtt visszavezette. Sárközinek még a télen követte el Pécsen csalásait. Az ellene tett följelentések egybevágóan úgy szóltak, hogy az asszony kártyavetés címen ment be a lakásokba, ahonnan pénzt és ruhaneműket lopott el. A kár jelentékeny volt. Tegnap egy rendőr a panaszosok személyleírása után Sárközinek letartóztatta. Amikor szembesítették azokkal, akiket meglopott, még egyre konokul tagadott. Talán sikerült is volna a cigányasszonynak megszabadulni, de az egyik károsult Sárközinek fölismerte saját ruháit és ez veszét okozta. A tolvajnő ezután beismerte lünet, mire nyomban átvitték őt az ügyészség fogházába.

— **Polgári iskolánk kirándulása.** Az áll. polgári iskolák tanulóit, tanáraik vezetésével alatt tegnap tanulmányi kirándulást rendeztek Pécsre, mely alkalommal a kiállítást is megtekintették.

— **Meglopott vig özvegy.** *Papp Jánosné* szül. *Molnár Lidi* férjétől elvált darányi menyecske, úgy látszik, hogy szereti a gyöngyéletet, miért is méltán rászolgál a vig özvegy jelzőre. Vasárnap délután együtt borozgatott a darányi kocsmában *Matán István* szigetvári és *Kovács Mihály* barcsi kömivesekkel, kiket később meghitt a lakására és ott tovább mulattak. A kömivesek daloltak, és közbe-közbe ölelgették, csókolgatták a gyenge szívű menyecskét. A csapot bachelia és a pásztororák után, melyben mind két kömives részt vett, a bortól és szerelmi mámortól elkábult *Lidikét* elnyomta az álm. — Ezt az alkalmat felhasználta a két udvarló és közös megegyezéssel egy zárt kézi bördöt több apróbb tárgyakkal és nagyobb mennyiségű ruhaneműt és vásznat elloptak, állítólag készpénzt is. — Mire az édes mámor elszált a lumpoló menyecske fejéből, keserű volt az ébredése, mert lakását kifosztva találta. Az esetről jelentést tett a csendőröknek, kik a két kömüvest Zádorban feltalálták, de a lopott holmikat, már utközben kóbor cigányoknak adták el. A csendőröknek részben még is sikerült a lopott tárgyakat a cigányoktól vissza szerezni. A viharos mulatságnak végső epizódjai a büntető bíróságnál játszódnak le. A vig özvegy pedig majd máskor meggondolja, hogy kikkel osztja meg szerelmét és kikkel mulat.

— **Posta és táviró növendékek fölvétele.** A pécsi posta és táviró igazgatóság 18194/I. számú rendelete folytán a posta és táviró növendékeknek a folyó 1907-ik évben való fölvételéről a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur — ő nagyméltósága által kibocsájtott pályázat másodlata a szigetvári m. kir. posta és táviró hivatalnál betekinthező. Folyamodványok a pályázati föltételekben előirt mellékletekkel együtt legkésőbb f. év július 31-ig azon posta és táviró hivatalhoz

Kincsföldérető munka, im' fogadd szerény tollamból üdvözlétedet!

Bevezető.

A mi édes hazánk természeti kincsekben bővelkedő szép ország. Égbenyuló hegyek, hatalmas rónák, dombos-völgyes gyönyörű vidékek váltakoznak benne. A Dunántulnak kétségkívül legnagyobb ékessége a mi Balatonunk. Hatalmas érték ez az áldott víz! De sok tekintetben olyan még mint a talált kincs. Csiszolatlan. Bár sejtjük, hogy mivel rendelkezünk, ám a valódi értéket csak akkor tudjuk majd megállapítani, ha a fejlesztés munkáját befejeztük.

Itt-ott már kezd kibontakozni annak a képe, hogy milyen lesz a Balaton rövid időn belül. A magyar tenger iránt való meleg érdeklődés óriási lendületet vett. Egy-egy esztendő tevékenysége is rendkívüli változásokat teremt. De még távol vagyunk attól, ahová elérni iparkodunk, hogy a meleg időszak beálltával sok-sok ezere a fürdőzőknek és üdü-

lőknek népesítse be a Balaton vidékét körös-körül.

A *balatoni szövetség* megalapítói átértékeltek, hogy a nagyobb részben még parlagon heverő pompás kincs kiaknázására odaadóbb tevékenységet kell kifejteni. Érdekében megtenni mindazt, amit a lelkesedés a szeretet önthet az emberek szívébe és lelkébe. Más-külömben nem halad elég gyorsan a fejlesztés munkája. És a magyarok ezrei ezután is a gazdag külföldre viszik a fürdőzés céljaira szánt milliókat. Pedig mily jól lehetne ezt fölhasználni a nemzeti közvagyonosodás ügyének szolgálatában.

Elismerésünkkel találkozunk ki a Balaton fejlesztésének ügyét igaz szívvel teszi magáévá. Köszönettel adózunk az iránt, ha tapasztaljuk, hogy szóval, vagy cselekedettel segítségünkre sietnek.

Kaposvári lelkes barátaink azon elhatározásáról tehát, hogy még ez év tavaszán magyar és később német és francia nyelven ismertető könyvet adnak ki a Balatonról,

nagy örömmel értesülünk. Nem szükséges bővebben vázolni azt, hogy mily fontos, ha az ily tájékoztató könyv minden arra alkalmas nyilvános helyen elhelyezésre talál, az utasok érdeklődésének a Balaton iránt való fölkelése céljából.

E mű megírásával és kiadásával megelőznek bennünket derék barátaink. Ugyanis a *balatoni szövetség* megalakulásától tervez már hasonló munkát, melyet egy millió példányban óhajtott volna szétosztani. A kezdet nehézségeivel és a földadatok sokaságával küzdve azonban a tervet ezideig nem sikerült megvalósítanunk.

Midőn ezt az igazán hazagpótló munkát a Balaton fölkeresők sok ezrének figyelmébe ajánliuk, őszinte szívvel köszöntjük a lelkes szerzőket.

Veszprém, 1907. január 30.

Óvári Ferenc dr.
ország. képviselő.
a „Balatoni Szövetség“ alelnöke.

Miért busul?! Nincs divatos ruhája!

Vásároljon kizárólag

KRAUSZ ARNOLDNÁL PÉCSETT Király-utca 15. Hattyu-épületben.

nyújtandók be, melyhez a folyamodó a fölvételét kéri. — Megjegyzendő, hogy a 16 éves életkort túlhaladt, vagy július 31-ike után folyamodók kérvénye figyelembe nem vétetik.

— **Bérbe adott gyógyszerár.** *Kelényi* Mihály szuloki gyógyszerész a gyógyszerárát *Kovács* Dénes okleveles gyógyszerésznek bérbe adta.

— **Mennyi adót fizettünk?** A vármegye területén levő kir. adóhivatalokban a következő mennyiségű állami egyenes adó folyt be: A *Kaposvári* adóhivatalnál 162205 kor. 97 fillér, a *Szigetvári* adóhivatalnál 89127 korona 71 fillér, a *Csurgóinál* 48294 korona 97 fillér, a *Lengyeltötínél* 42551 korona 69 fillér, *Marcalinál* 54316 korona 96 fillér, *Nagyatádinál* 79655 korona 34 fillér, a *Tabinál* 59810 korona 31 fillér; összesen 535.962 korona 95 fillér állami egyenes adó. Az eredményt a múlt év ugyane hónap eredményével egybe-hasonlítva, az tapasztalható, hogy az idén 166517 korona 54 fillérrel több adó folyt be.

— **Levél a szerkesztőhöz.** Az alábbi sorok közlésére kértünk fel:

Tekintetes szerkesztő ur!

Az igazság nevében tisztelettel kérem jelen soraimnak becses lapjában helyt szorítani sziveskedjék. A „Délsomogy“ június 9-iki számában. Lángban álló házak. „Nagy tűz Gyöngyös-Melléken“ címmel egy közlemény jelent meg és a cikk szerint az állítólagos gyújtogató Béla nevű kis fiam lett volna, károm a biztosítás révén megtérül és lakházam is teljesen leégett. Ezzel szemben kijelentem, amit egyébként a Fonciére biztosító társaság is igazolhat, miként a károm a biztosítás révén csak részben térült meg, bele nem érte azt, hogy a szobából kihurcolkodás alkalmával elvesz ett, illetve ellopatott egy zseb óra ért. 60 k. kézpénz 26 k. valamint egyéb tárgyak ért. 15 kor. Lakóházamnak szerencsére csak egyik sarka lett a lángok martaléka, hogy teljesen le nem égett *Sóos* Jenő helybeli aljegyző ur önfeláldozó ténykedésének köszönhetem, s közreműködésért elismerésemet nyilvánítom. Hogy Béla kis fiam a támadt tűzvésznek nem okozója az ide csatolt nyilatkozattal bizonyítani van szerencsém. Midőn eme igazságnak megfelelő soraimnak becses lapjában helyt engedni kérem, vagyok tek. szerkesztő urnak kész szolgálja. Kelt Gy.-mellék, 1907. jun. 13. *Tarcsafalvy Lajos.*

Közreadtuk *Tarcsafalvy Lajos* volt csendőr őrmester levelét, melyben azt állítja, hogy nem Béla nevű kis fia okozta a tüzet. Sajnáljuk, de *Tarcsafalvy* állításával szemben kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy mi híreinket mindig megbízható forrásból vesszük. Hivatkozunk a 151/907 számú június hó 6-án a csendőrség által felvett tényvázlatra, melynek egyik passzusa így szól: Megállapított, hogy ezen tűz *Tarcsafalvy Lajos* 5 éves Béla nevű fia által keletkezett stb. — Továbbá az is benfoglaltatik, hogy *Horváthné* látta midőn a kis fiu a pajtából félve elszaladt. Ezek után csodálkozunk, ha *Tarcsafalvy* volt csendőr őrmester létere kétségbe vonná a csendőrség hivatalos jelentését? *Horváthné* nyilatkozatát Nyilt-tér rovatunkban közöljük. — De ennek dacára is ismételtén kijelentjük, hogy tudósításunkat (annak kivételével, hogy nem térül meg az egész kára) mindaddig fentartjuk, míg ennek ellenkezője hivatalosan be nem bizonyítottatik. Külömben a károsultak iránt teljes részvétellel vagyunk. (szerk.)

— **A tejföl-kóstolás** Felszólaltunk már ama ronda szokás ellen, hogy a szigetvári piacon belekóstolgatnak a tejfölbe. Felszólásunkat persze, mint olyan sokat nem hallották meg az illetékesek. Az aradi főkapitány azonban már ezt a hirdetést bocsátotta ki:

„*Hirdetmény*“ Az aradi piacon elterjedt azon rossz szokás, hogy a tejfel vásárlás előtt megkóstolás végett megnyalják a tejfeles kanalat, ezáltal a kóstoló nyelvéről a nyál, mely tuberkulózissal telve lehet, odakeveredik a tejfelhez s ez undorító s mások egészségére ártalmas lehet. Az orvosi vélemény alapján a tejfelnek nyalva kóstolását ezennel betiltom s fölhívom az árusítókat, hogy a vevőkkel kóstoltassák a tejfelt úgy, hogy a vevő ujjaára csepegtessenek a tejfelből. Ezen hirdetmény ellen vétők az 1876. XIV. t.-cz. alapján hat-száz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, fizetéseképtelenség esetén hatvan napig terjedhető elzárással fognak büntettetni. Arad, 1907 május hó 11-én *Sarlot* főkapitány. Szigetváron nem gilt az 1876: XIV. t.-cz.?

x **A pécsi kiállítás** megtekintésekor nemulassza el *Lehr* Izidor Pécs Király-utca a Színház mellett levő áruházat fölkeresni, hol ajándék tárgyak, továbbá uri és női divatárak legjutányosabban vásárolhatók.

Rejtélyes ügy.

Tizenkét év múltán.

— Exhumálás. —

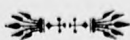
Egy rejtélyesnek látszó régi bűnügyben vette fel a szigetvári csendőrség a nyomozás fonálát.

Tizenkét évvel ezelőtt, állítólag gyanus körülmények között halt meg *Kiss* Ferencz 84 éves viszlói szőlőhegyi lakos, ki még életében vejére *Tóth* Imre József-re ruházta ingatlan vagyonát, kivel együtt munkálkodtak, de a későbbi időkben folyton czivakodtak. Midőn az öreg ember elhalt, tisztességesen eltemették. Az utóbbi időben ismét az a hír keringett és forgott közszájon, hogy az öreg a veje tette el láb alól, hogy mielőbb korlátlan ura legyen a kis vagyonnak. Ez a hír a csendőrséghez is eljutott és jelentést tettek az esetről, mire a kir. ügyészség a 12 évvel ezelőtt ellásott hulla exhumálását elrendelte.

A sir fölbontása a viszlói temetőben pénteken délután történt, mely alkalommal jelen voltak a szigetvári kir. járásbírószágtól *Diemár* Gyula kir. aljárásbíró, *Vadly* István jegyzőkönyvvezető, dr. *Gyárfás* Leó és dr. *Vajla* Ignác orvosok. *Béres* Ferencz járás-örmester és *Kovács* őrsvezető.

A kiküldöttek a napfényre került hullát teljesen feloszlásban találták. Az orvosok, úgy a koponyáját, mint a csontokat megvizsgálták, de semmi gyanusat és külsőszak nyomait nem fedezhették fel azokon. Ezek után a csontokat ismét elhantolták.

A büntető bíróság az iratokat és a tanukihallgatásról felvett jegyzőkönyvet további intézkedés végett visszaküldi a királyi ügyészséghez.

CSARNOK.

Az eljegyzés.

(*Titkos sóhajok*).

— Hál Istennek! végre főkötő alá kerül a leányom, így szól: — a boldog anya.

— Mennyit csiphetek le vajjon az igért hozományból, — a még boldogabb apa.

— Végre pénzhez jutunk, — a völegény legboldogabb hitelezői.

— Most már én is hosszú ruhát kapok, — a másik lány.

— Ugye megjósoltam! — a kártyavető szakácsné,

— Hogy kaphatott az a kis ragyás férjet? — a szomszéd asszony.

— Megint elveszíttek egy törzsvendéget — a Fővárosi Orfeum.

— Hát mégsem leszek cégtárs! — a papa cégvezetője a ki a „jelölt“ volt.

— Ez tör szívembe! kiált fel a szerelmes gimnazista és — egy verset követ el

— Végre elmehetek a Vigszínházba! — a menyasszony.

— Nyoszoló lány leszek, — a menyasszony kis nővére.

— Remélem velem játszát a lakodalman, miután annyit szerenádoztam a le-génykori szerelmeinek — *Rácz* Laczi az öreg *Rácz* Pali 39-ik fia.

— Csak el ne felejtsek Velenczéből auxix-kártyát küldeni. — a menyasszony nővére.

— Mindig mondtam, hogy ez a Muki pechos ember, az utolsó bölény. — a völegény barátja.

— Ha Isten velem, ki ellonem — az elszánt a völegény.

— Bár már csak itt volna az esküvő napja! — mind.

— (Esküvő után mind.) Bár csak soso lett volna meg az esküvő.

K.

Irodalom.

— **Könyv a Balatonról.** A Balaton összes fürdő és üdülőhelyeinek leírásával 234 oldalra terjedő vastkos, de izléses és könnyen kezelhető formájú könyv jelent meg. A házagpótló munka nemcsak a Balaton és környékének érdekes ismertetését, hanem az összes tudnivalókat, lakás és étkezés árakat is közli. Tartalmaz ezenkívül 150 képet, 3 térképet, továbbá vasuti és hajómenetrendeket. Az utmutatót a Balatoni Szövetség támogatásával és *Lóczy* Lajos dr. egyetemi tanár, *Rákosi* Jenő, *Szaplonczay* Manó dr., Somogyvármegyei tisztifőorvosa, *Pete* Márton dr. kaposvári ügyvéd és *Vajthó* Jenő polgári iskolai tanár közreműködése mellett *Kardos* Ignác és *Simalya* V. Ferencz adták ki Kaposváron. A Balaton kultuszt méltóképen szolgáló könyv, amely valóságos magyar Baedeker, legközelebb német, francia és más nyelveken is megjelenik. Ára vászonba kötve 3 korona, kapható minden hazai könyvkereskedésben.

— **Olcsó és díszes Vörösmarty Mihály.** Ép most jelent meg egy kötetben, művészi kivitelű képekkel díszítve *Vörösmarty* Mihály összes műveinek új kiadása, mely pompás alkalmas ünnepi ajándéknak szolgálhat a művelt magyar ifjak és leányok számára. Ez az új VÖRÖSMARTY-kiadás nagy körültekintéssel minden irányba megfelelőt nyújt, mert: A pompás, díszes aranydiszítésű színes bekötés, melyet *Vörösmarty* sikerült dombormelléképe ékesít, asztaldiszit is alkalmassá teszi. Mint egy kötetes kiadás alkalmas a kezelésre és az ifjuság az iskolába is elviheti segédkönyvül. Alakja alkalmas arra, hogy forgathassuk és egyben kezünkben legyen a Szózat halhatat-

lan költőjének minden alkotása: költeményei, hőskölteményei, drámái Shakespeare-fordításai. A könyvet jó és szép papíron, igen tiszta könnyen olvasható betűkkel nyomták. A könyv ára igen csekély mert Vörösmarty összes költői munkáinak foglalátja az említett pompás kötésben összesen csak 5 koronába kerül. A könyv kapható minden könyvkereskedésben. A pénz előzetes beküldése ellenében portómentesen szállítja a kiadó: *Világirodalom könyvkiadó részvénytársaság*, Budapest, VI., Eötvös-u. 26/D,

Közgazdaság.

□ **Kevés lesz a gyümölcs.** A tavasz sok hidege miatt a fák későn virágoztak. A sok eső a virágokat leverte. A mi kevés gyümölcs kifejlődhetett, azt meg a múlt hét őrjási szelei verték le. Az idén tehát gyümölcs nem lesz. Más évben ilyenkor Szigetvár és vidéke gyümölcsös kertjeiből száz és száz kosár cseresznyét hoztak a piacra. Most alig látunk 1—2 kosárral, abban is silány cseresznyét árulnak drága pénzben.

□ **Az ideai termés — számokban.** A szomorú aratási kilátásokat nemcsak a laikus szemlélő látja, de a hivatalos és szakszerű becslések is gyöngye aratást jósolnak. A miniszter jelentése most már nem szavakkal, hanem számokkal festi a mezőgazdaság állapotát, ami a jelenlegi viszonyok között már alkalmas arra, hogy teljesen tiszta képet adjon a helyzetről, amelynek ismerete nagyon fontos gazdasági érdeke az országnak.

A beérkezett jelentések szerint a buza termés kilátások kedvezőtlenek: a valószínű eredményt 33 millió qu-ra becsülik. A múlt évi 53.73 millió qu-val szemben. A rozstermés 9.93 millió q. Tavaly 14.15 millió termelt. Az árpatermés javulása még remélhető, kilátás 12.81 millió qu-ra, tavaly 15.18 millió q. termelt. A zab is valószínűleg meg fog javulni; kilátás 11.34 millió q. tavaly 12.13 millió termelt. A repce csak is közepes termést ígér, nagybárára kielégítő minőséggel, mert a becőképződés megfelelőnek mutatkozik. A tengeri meglehetősen jól kelt s a kiszántás folytán a terület megnövekedett. A burgonya jól fejlődik; a répa és kertiféle növények fejlődése is most már normálisabb. Ilyen körülmények között tehát nagyon szomorú aratás ígérkezik.

NYILT-TÉR.

Ezen rovattal alatt közölték nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Nyilatkozat.

Melynek erejénél fogva én alulírott Horváth Péterné gyöngyösmelleki lakos női becsületemre kijelentem, hogy én bár abban az időben, midőn *Turcsafalvy* Lajos ur udvarában levő gazdasági épület égni, kezdett ott tartózkodtam, Béla nevű fiát nem láttam a tűzvész okozója ki volt nem tudom, a tüzet egyáltalán nem én, hanem férjem vette észre.

Gy.-mellék 1907. június hó 12-én.

Horváth Péterné
tanu.

Horváth Péterné.

Nyilvános köszönet.

Hálattelt szívvel mondunk köszönetet ez uton is mindazon jószívű kartárs, jóbarát és ismerősöknek, kik felejthetetlen gyermekünk

Szalay József

m. kir. adótiszt ravatalára koszorukat küldtek és a temetésen való szíves megjelenésükkel őszinte részvételüknek adtak kifejezést.

Szigetvár, 1907. jun. 15.

Szalay József és családja

özv. Szalay Józsefné
szül. Vörös Ilona.

1725 ttkvi.

1907.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szigetvári kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pajtás Izidor bej. cég bükkösdilakos végrehajthatónak Primon István és neje Vörös Mária n. peterdi lakos végrehajtást szenvedő elleni 77 kor. 34 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a szigetvári kir. járásbiróság területén lévő Szigetvár községben fekvő a szigetvári 424 sz. tjkvben A + a felvett 471 hrsz. (ház és belsőség) és 2 sorsz. legelő illetőségéből Primon István és neje Vörös Mária jutaléka 851 kor. a mozsgói 352 számú tjkvben A + alatt felvett 646/b hrsz. szőlő a végr. törv. 156 §. értelmében 262 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907 évi augusztus hó 13 napján a szigetvári ingatlanokra délelőtt 9 órakor a tkvi. irodában, a mozsgói ingatlanokra d. u. 2 órakor a Mozsgó község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 %-át 85 K 10 f. és 26 k 20 f. készpénzben, vagy az 1881. LX. t-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szigetvár, 1907 évi június hó 1.

A szigetvári kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Batta

kir. járásbíró.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy helyben az **Ehrenfeld Vilmos-féle**

üzletet átvettem

és azt továbbra saját nevem alatt fogom vezetni.

Raktáromat felhalmoztam a kötött és rövidárun kívül a legfinomabb gyártmányu karlsbadi porcellán és a legjobb gyártmányu üvegekkel. Különösen felhívom a t. vendéglős urak figyelmét nagy edény és üveg raktáromra, ahol dus választékban, a legolcsóbb árak mellett, minden vendéglői üveget és poharat beszerezhetnek.

Amidőn a n. é. vásárló közönség jóindulatát kérem, vagyok kiváló tisztelettel

Schnitzler Jenő.

Ebéd négy fogásos!

A kiállítási idényre étlap szerint
2 korona.

Leves, sült, tészta és sajt.

Ebédidő délelőtt 11-től délután 3 óráig.

Jó idő esetén a teraszon terítve.

Teljes tisztelettel

Kulin Henrik

PÉCS a Nagy Vigadó vendéglőse
a színházzal szemben.

Eladó.

A Ferencziek-utca 79. számú ház
(haláleset folytán)

szabad kézből eladó.

Ugyanott eladó még egy új fekete fedeles phaeton olaj tengelyes hintó, továbbá egy üléses kis hajtó kocsis, szánkó-talp, szőlő-prés, butorok stb.

Bővebb értesítéssel szolgál

Hímer Alajos

ker. kéményseprőmester

Szigetvár.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

Három Czikk! Női és Férfi övek, Turista ingek, nyakkendő különlegességek
nagy választékban jutányos áron
Podvinetz Károly Pécs legnagyobb czipő üzletében
Kerti butorok
külön osztály gyári árban

Városház épület Széchényi-tér Perczel-utca sarok.

PHENOLÁT

a legkitünőbb szer

láb- és kézizzadás

ellen. 3-szori használat után még a legmakacsabb láb- és kézizzadást is feltétlenül megszünteti.

Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

SZIGETI FRIGYES

„Remény” gyógyszerárában

PÉCS, Irgalmasok utcája 18. sz.

Nyakkendő

Különlegességek:

Férfi és női

fehérneműek

Blouzok minden

nagyságban és kivitelben.

Gyermekruhák,

Zsebkendők, harisnyák,

Alsó szoknyák,

Női kezításkák, övek,

Keztyük, esőernyők,

Szappan- és illatszerek

A legjobb szabású fűzők

(Mieder.)

Női- és gyermek kötények,

Csipke és ruhadiszek.

Telefon 388. — Szabott árak.

LEHR JZDOR

úri és női divatáru üzlete

Pécs Király-utca

a színház mellett.

1347.

907.

A mozsgói körjegyzőtől.

Árverési hirdetmény.

A mozsgói körjegyzőséghez tartozó, Mozsgó, Szulimán, Csertő, Zsibót és Tótkeresztur községek

Vadász-területe

1907. aug. 1-től számított 6 évre haszonbérbe adatik, és pedig

Mozsgó község	841	}	kat.	220	}	kor.
Szulimán	1768		hold.	225		évi
Csertő	658	}	területe	105	}	leltár.
Zsibót	199		35			
Tótkeresztur	771			145		

kikiáltási árban, oly formán, hogy szükség esetén ezen területek becsáron alul is elárvereztetni fognak, mely célból a községek képviselő-testületei, az árveréssel egyidejűleg rendkívüli ülést fognak tartani.

Az árverés mindenkor a helyszínén a község bíró házában lesz megtartva.

Zsibóton 1907 évi július 1-én d. e. 8 órakor.

Tótkeresztur	"	"	"	2-án	"	"	"	"
Szulimánban	"	"	"	3-án	"	"	"	"
Csertőn	"	"	"	4-én	"	"	"	"
Mozsgón	"	"	"	5-én	"	"	"	"

Feltételek:

1-ször. Az árverés megkezdése előtt a becsár 20%-ka bánatpénz gyanánt le teendő.

2-ször. A haszonbéri összeg és az ezután járó minden adó félévénként előre lefizetendő.

Az árverés költségei kizárólag haszonbérletet terhelik. Egyéb tudni valók az árverés megkezdése előtt közölve lesznek.

A képviselőtestületek megbízásából:

Mozsgón, 1907. június 7-én.

Lejthényi Kálmán
körjegyző.

Vasut-utcai tehermentes

ház eladó.

Czim a kladóhivatalban.

Elsőrendű minőségű

Égetett darabos mész

kapható:

KRAUSZ JAKAB mészkezemencéiből

Pécs, Majláth-tér 6. sz.

ALKALMI VÉTEL!

Tulhalmozott raktár folytán

az összes nyári czikkek

☞ mélyen leszállított árakon. ☞

Különlegességek

napernyők és himzett ruhákban!

DEUTSCH DÁVID FIA

divatáruházában SZIGETVÁROTT.